

Barndommens gate

Av Jeanette Fich Jespersen, cand.mag., leder av KOMPAN Play Institute

Det er et vesentlig menneskelig behov å høre til et sted. Og barna våre har et særskilt behov for å bygge opp en tilhørighet til den verdenen og det nærmiljøet som de nettopp har begynt å lære å kjenne. De vil så gjerne gjøre de nære omgivelsene til sine egne - hvis de får lov til å innta dem. Som foreldre er det vår oppgave å gi dem lov, og innrette den nære verdenen slik at den er trygg for barna våre å ferdes i. For barn inntar verden med føttene - ikke fra baksetet eller sykkelhengeren.

I FN-konvensjonen sier artikkel 31 at alle barn har rett til lek. Og vi vet at lek er en nødvendig del av våre barns utvikling på det motoriske, læringsmessige, følelsesmessige, sosiale og kreative feltet. Gjennom fri lek sammen med andre på lekepassen, lærer barn om egne og andres evner, grenser og muligheter. Dette var i gamle dager en selvfølgelig kunnskap. Men i dag ser vi at nettopp tilegnelsen av de grunnleggende fysiske og sosiale ferdighetene er en utfordring for skoler over hele verden: Barna har ikke automatisk en bagasje av allmenne livserfaringer med seg på skolen lenger. Mange har en forsinket utvikling av elementære ferdigheter - 25 % av danske barn som starter på skolen, har f.eks. behov for ekstra motorikkundervisning. Ofte fordi deres tidlige barndom har vært preget av mangel på bevegelse. Det fører senere til problemer med overvekt, høyt blodtrykk og dårlig kondisjon hos ganske unge barn. I tillegg mangler mange barn helt grunnleggende begreper om hvordan verden henger sammen: En høne er noe dypfrossent fra supermarkedet - og veien ved siden av vet jeg ikke hva heter. Fri lek på en fin lekeplass i nærmiljøet gir et vesentlig utgangspunkt for å forstå grunnleggende sammenhenger i verden. Og forståelse er en grunnleggende forutsetning for deltakelse.

Innsikten i disse sammenhengene har i en lang rekke europeiske land gjort at man har utarbeidet retningslinjer for hvor langt det skal være til nærmeste lekeplass. F.eks. beskriver den engelske standarden, The Six Acre Standard, hvordan sammensetningen av lekeplasser bør være per 1000 innbyggere. Den har følgende retningslinjer: Den lokale lekeplassen (Local Area for Play) må toppen være 100 meter eller 1 minutt gange på fortau/sti fra den nærliggende bebyggelsen. Lekeplassen bør tilby grunnleggende lekemuligheter primært for lokalområdets barn som er under 6 år og har med ledsager. Den lokale lekeplassen (Locally equipped Areas for Play) bør være innenfor 400 meter eller 5 minutters spasertur på sti/fortau fra nærliggende bebyggelse. Lekeområdet skal tilby minst 5 forskjellige typer lekeutstyr og primært rette seg mot barn mellom 4 og 8 år med ledsager.

Strøkets lekeplass (Neighbourhood Equipped Areas for Play) må toppen være 1000 m eller 15 minutters spasertur på sti/fortau fra nærliggende bebyggelse. Strøkets lekeplass

bør tilby minst 8 forskjellige typer lekeutstyr og primært rette seg mot barn mellom 8 og 14 år uten ledsager fra hele strøket/nabolaget.

Copyright: KOMPAN A/S

